

UCHWAŁA NR

RADY GMINY SANTOK

z dnia

**w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Wychodzenia z Bezdomności*
dla Gminy Santok na lata 2026-2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2025 poz. 1153 ze zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2025 poz. 1214 ze zm.), Rada Gminy Santok uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się *Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności dla Gminy Santok na lata 2026-2030*, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Santok

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności dla Gminy Santok na lata 2026-2030.

Bezdomność stanowi niewątpliwie syndrom ubóstwa i pełną marginalizację życia społecznego, charakteryzującym się brakiem miejsca zamieszkania. W ujęciu psychologicznym oznacza stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, pozbawionej środków niezbędnych do zaspokojenia elementarnych potrzeb, trwale wykorzenionej ze środowiska w wyniku rozpadu więzi społecznych i akceptującej swoją rolę społeczną. Osoba dotknięta bezdomnością nie jest w stanie samodzielnie jej zapobiec co wiąże się z poważnymi zaburzeniami psychicznego i społecznego funkcjonowania. Bezdomność warunkują przede wszystkim czynniki materialne, rodzinne, osobiste, zdrowotne, losowe i środowiskowe. Aby skutecznie minimalizować zjawisko bezdomności należy podjąć odpowiednie działania profilaktyczne z osobami zagrożonymi.

Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności dla Gminy Santok na lata 2026-2030 jest odpowiedzią na jeden z problemów społecznych, określonych w Uchwale NR XXIII/156/2025 Rady Gminy Santok z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Santok na lata 2026 – 2035..

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2025, poz. 1214 ze zm.), osobę bezdomną zdefiniowano jako osobę *niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania;*

Zgodnie z art. 101 ust. 2 w/w ustawy do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Art. 101 ust. 3,7 w/w ustawy wskazuje również, iż Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej gmina jest zobowiązana do udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Obowiązek ten skłania do podejmowania działań mających na celu przeciwdziałanie temu problemowi społecznemu oraz minimalizowanie jego skutków. *Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności na lata 2026-2030* stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Santok na lata 2026-2030.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2025 poz. 1214 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2025 poz. 1153 ze zm.)

Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

1. **Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2021-2030,**
2. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Santok na lata 2026-2035,**
3. **Pokonać bezdomność Program pomocy osobom bezdomnym,** którego podstawą prawną jest art. 23 ust. 1 pkt. 7a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Zgodnie z tymi przepisami minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wspiera finansowo programy w określonym przez ministra obszarze pomocy społecznej, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty uprawnione, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku wynika, że w 2025 r. przyznana została pomoc 10 osobom, gdzie głównym problemem była bezdomność. Analizując problem bezdomności na terenie Gminy Santok należy podkreślić, że 7 osób trafiło do ośrodków wsparcia typu schronisk, noclegowni oraz ogrzewalni, z którymi gmina ma podpisane umowy. Jednym z głównych powodów wpływających na bezdomność jest problem uzależnienia od alkoholu.

Diagnoza i adresaci

Program skierowany jest do osób bezdomnych z terenu Gminy Santok, które nie posiadają własnego lokalu mieszkalnego ani innego miejsca stałego pobytu, a w szczególności do:

- osób przebywających w miejscach niemieszkalnych (pustostany, ogródki działkowe, altany);
- osób opuszczających zakłady karne bez możliwości powrotu do miejsca zamieszkania,
- osób dotkniętych eksmisjami.

Cele programu

- diagnozowanie i monitorowanie zjawiska bezdomności,
- ograniczenie zjawiska bezdomności,
- interdyscyplinarne wsparcie,
- zminimalizowanie skutków zdrowotnych i społecznych
- zacieśnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami

Zadania programu

- kierowanie osób do schronisk/noclegowni/ogrzewalni,
- przyznawanie pomocy w formie zasiłków celowych,
- pomoc żywnościowa, socjalna, społeczna,
- objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym,
- opracowanie planu wsparcia dla osób deklarujących chęć wyjścia z kryzysu,
- prowadzenie działań osłonowych dla osób i rodzin zagrożonych eksmisją.

Realizacja programu

Na terenie Gminy Santok nie funkcjonuje placówka, która mogłaby zapewnić tymczasowe schronienie osobom bezdomnym. Osoby wymagające schronienia, w szczególności w okresie zimowym, kierowane są do schronisk/noclegowni/ogrzewalni, zlokalizowanych na terenie miasta Gorzów Wlkp., jak również na terenie kraju. Umowy z placówkami wsparcia są podpisywane co roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku.

Skuteczna realizacja programu wymaga współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku w szczególności z Policją, organizacjami pozarządowymi (m.in. udzielenie schronienia, odzież, żywność), podmiotami leczniczymi oraz Urzędem Gminy w Santoku (m.in. zasoby mieszkaniowe).

Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności dla Gminy Santok na lata 2026-2030 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Podlegać będzie ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami bezdomności. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakresie podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Przewidziane rezultaty

Wprowadzenie programu pozwoli w sposób efektywny pomagać osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym wyjść z trudnej sytuacji życiowej i ponownie zintegrować się ze środowiskiem lokalnym.

Finansowanie programu

Źródłami finansowania są:

1. Środki własne budżetu Gminy Santok.
2. Dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych i własnych.

UMOWA
DOTYCZĄCA PRZYSTĄPIENIA DO REALIZACJI INDYWIDUALNEGO
PROGRAMU WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

zawarta w Santoku w dniur. pomiędzy:

Panem/Panią

.....
- przystępującym do realizacji Indywidualnego Programu Wychodzenia z
Bezdomności,
zwanym dalej także: „uczestnikiem programu”,
a Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Santoku, reprezentowanym przez Kierownika –
Panią Anitę Łukowiak, zwanym dalej także „OPS”,
zwanym w dalszej części umowy łącznie „stronami”, bądź każda z osobna „stroną”

§ 1

Przedmiotem umowy jest przystąpienie do realizacji Indywidualnego Programu
Wychodzenia z Bezdomności (zwanego dalej także: „programem”) przez Panią/ Pana

§ 2

Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku wyznacza pracownika nadzorującego
realizację programu w osobie pracownika socjalnego Pana/Panią

§ 3

Realizacja Programu winna przebiegać w oparciu o Indywidualny Program
Wychodzenia z Bezdomności zawarty przez osobę bezdomną z pracownikiem
socjalnym Pana/Panią, stanowiący załącznik do niniejszej umowy.

§ 4

Nadzorujący realizację programu pracownik socjalny zobowiązany jest do merytorycznej kontroli jego przebiegu pod kontem zgodności z przyjętymi przez uczestnika programu postanowieniami.

§ 5

Uczestnik programu zobowiązuje się do przestrzegania postanowień Umowy oraz Programu.

§ 6

Przystępując do realizacji programu uczestnik programu zobowiązuje się do terminowej realizacji działań zawartych w Indywidualnym Programie Wychodzenia z Bezdomności oraz do informowania pracownika socjalnego o zamiarze opuszczenia lub zmianie miejsca pobytu w którym jest realizowany Program.

§ 7

Uczestnik programu zobowiązuje się w razie potrzeby do podjęcia terapii lub leczenia, w uzgodnionym w indywidualnym programie terminie.

§ 8

Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku deklaruje wywiązanie się z przyjętych w Programie zobowiązań, a także współdziałania w czasie realizacji programu z osobą bezdomną, osobami przez nią wskazanymi i podmiotami uczestniczącymi w programie.

§ 9

1. Umowa zostaje zawarta na czas określony od dnia..... do dnia,
2. Każdej ze stron przysługuje prawo wypowiedzenia umowy z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia, w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W przypadku:
 - a) stwierdzenia, że nastąpiło uporczywe naruszenie przez uczestnika programu postanowień programu umożliwiającego jego dalszą realizację,

- b) opuszczenia przez uczestnika programu miejsca, w którym program jest realizowany bez udzielenia informacji pracownikowi socjalnemu o takim zamiarze,
- c) oświadczenia uczestnika programu o odstąpieniu od realizacji programu

niniejsza umowa rozwiązuje się w trybie natychmiastowym, z dniem zaistnienia któregokolwiek z w/w zdarzeń:

§ 10

Umowę sporządzono w 2 egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.

.....
Podpis Kierownika OPS w Santoku

.....
Podpis uczestnika programu

INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

stanowiący załącznik do Umowy nr z dnia

Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności zostaje objęty/a
Pan/Pani

I. Program zapewnia Pani/Panu wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności.
Przystąpienie i realizacja programu jest warunkiem skorzystania przez Panią/Pana ze świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w ustawie o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym

1. Analiza sytuacji życiowej i osobistej:

a) **wiek**

b) **wykształcenie**

c) **zdolność do zatrudnienia**

d) **sytuacja rodzinna i materialna**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

e) **źródła dochodu**

.....
.....
.....

f) **sytuacja zdrowotna, w tym występujące uzależnienia od alkoholu lub innych środków odurzających**

.....
.....
.....

g) powody i okres pozostawania w bezdomności

.....

.....

h) zobowiązania (alimenty, zadłużenie czynszowe itp.)

.....

.....

2. Zakres i rodzaj działań osoby bezdomnej, uwzględniający aktywne współdziałanie z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych:

- a) przestrzeganie zasad zachowania abstynencji i stosowania się do powszechnie uznawanych zasad współżycia społecznego,
- b) informowanie pracownika socjalnego o wszelkich zmianach w sytuacji życiowej, materialnej oraz w szczególności związanych z zawartymi uzgodnieniami w procesie wychodzenia z bezdomności,
- c) współdziałanie z pracownikiem socjalnym w realizacji zawartych uzgodnień,
- d) w przypadku uzyskania uprawnień do lokalu socjalnego, terminowe składanie wniosku o dodatek mieszkaniowy oraz systematyczne regulowanie opłat mieszkaniowych,
- e) inne działania

.....

.....

.....

3. Zakres i rodzaj działań pracownika socjalnego dostosowany do potrzeb życiowych osoby bezdomnej:

- a) skierowanie do schroniska/noclegowni/ogrzewalni

.....

.....

.....

- b) zaopatrzenie w odpowiednią odzież i obuwie

.....

.....

- c) pomoc finansowa

.....

.....
d) pomoc żywnościowa (Bank żywności)

.....
e) pomoc osobom dotkniętym przemocą

.....
f) pomoc osobom dotkniętym uzależnieniami

.....
g) pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności

.....
h) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia/kontakt z PUP

.....
i) pomoc w podjęciu leczenia

.....
j) pomoc prawna/psychologiczna

.....
k) pomoc w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych

.....
l) inne działania

4. Wykaz partnerów w realizacji zadań (osoby indywidualne, instytucje):

-
.....
a) realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku w zakresie pracy socjalnej i zadań przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej

b) partnerzy:

.....
.....

5. Harmonogram podejmowanych działań

Lp.	Opis działania	Termin wykonania
1		
2		
3		
4		

Podpis osoby bezdomnej
pracownika socjalnego

Podpis

Zatwierdził

Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w Santoku

KLAUZULA RODO

Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w skrócie nazywanego RODO (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku, ul. Gralewska 6B, 66-431 Santok, tel. 511 931 806, 511 981 710;
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan skontaktować z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, którym jest Waldemar Kaak, tel. 660 567 115, e-mail: insp.ochrony.danych@wp.pl;
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej (Program Wychodzenia z Bezdomności) na podstawie obowiązujących przepisów prawa (Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych jest art. 6 ust. 1 lit. c oraz e RODO (wypełnienie obowiązku prawnego oraz realizacja zadania publicznego), art. 9 ust. 2 lit. b i g RODO (przetwarzanie szczególnych kategorii danych w związku z wykonywaniem obowiązków w dziedzinie zabezpieczenia społecznego), ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
4. Odbiorcami podanych przez Panią/Pana danych będą mogły być jedynie podmioty upoważnione z mocy prawa;
5. Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w pkt. 3, a po tym czasie przez okres oraz w zakresie wymaganym przez przepisy prawa, zgodnie z ustawą o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach;
6. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - a) dostępu do treści swoich danych – korzystając z tego prawa ma Pani/Pan możliwość pozyskania informacji, jakie dane, w jaki sposób i w jakim celu są przetwarzane,
 - b) prawo ich sprostowania – korzystając z tego prawa może Pani/Pan zgłosić do nas konieczność poprawienia niepoprawnych danych lub uzupełnienia danych wynikających z błędu przy zbieraniu, czy przetwarzaniu danych,

c) prawo do usunięcia - korzystając z tego prawa może Pani/Pan złożyć wniosek o usunięcie danych. W przypadku zasadności wniosku dokonamy niezwłocznego usunięcia danych. Prawo to nie dotyczy jednak sytuacji, gdy dane osobowe przetwarzane są do celów związanych z wywiązywaniem się z prawnych obowiązków administratora lub do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach władzy publicznej powierzonej administratorowi,

d) prawo do ograniczenia przetwarzania - korzystając z tego prawa może Pani/Pan złożyć wniosek o ograniczenie przetwarzania danych, w razie kwestionowania prawidłowości przetwarzanych danych. W przypadku zasadności wniosku możemy dane jedynie przechowywać. Odblokowanie przetwarzania może odbyć się po ustaniu przesłanek uzasadniających ograniczenie przetwarzania,

e) prawo do przenoszenia danych – ma zastosowanie jedynie w przypadkach jeżeli dane są przetwarzane na podstawie zgody i w sposób zautomatyzowany,

f) prawo wniesienia sprzeciwu – korzystając z tego prawa może Pani/Pan w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania Państwa danych, jeżeli są one przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e) lub f) (prawnie uzasadniony interes lub interes publiczny). Po przyjęciu wniosku w tej sprawie jesteśmy zobowiązani do zaprzestania przetwarzania danych w tym celu. W takiej sytuacji, po rozpatrzeniu Państwa wniosku, nie będziemy już mogli przetwarzać danych osobowych objętych sprzeciwem na tej podstawie, chyba że wykazemy, iż istnieją ważne prawnie uzasadnione podstawy do przetwarzania danych, które według prawa uznaje się za nadrzędne wobec Państwa interesów, praw i wolności lub podstawy do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń.

g) prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2025.0.1214 ze zm), do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy w szczególności prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania bezdomności.

Problem bezdomności jest zjawiskiem złożonym, wymagającym skoordynowanych działań interwencyjnych, osłonowych oraz aktywizujących. Niniejszy *Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności dla Gminy Santok na lata 2026-2030* stawia na współpracę Ośrodka Pomocy Społecznej w Santoku z organizacjami pozarządowymi, Policją, instytucjami ochrony zdrowia oraz podmiotami rynku pracy.

Wobec powyższego, podjęcie uchwały jest uzasadnione i celowe.

